

Zpráva
o plánu koncepčního rozvoje výzkumu
Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze
financovaného z prostředků RVO

Fakulta	Národohospodářská
Akademické období	2018 -2019

V oblasti vědní politiky na rok 2019 si Národohospodářská fakulta VŠE v Praze (dále jen NF VŠE) stanovuje zejména následující základní priority:

- zkvalitnit dlouhodobou koncepční činnost v oblasti vědy a výzkumu včetně sebe-evaluačního mechanismu fakulty
- výrazně zvýšit publikační výstupy v zahraničí mimo Slovenskou republiku
- dosáhnout excelentních publikačních výstupů v zahraničních impaktovaných časopisech resp. v časopisech s ukazatelem AIS ekonomického nebo manažerského zaměření
- zvýšit počet dlouhodobých výzkumných pobytů akademických pracovníků nebo doktorandů NF VŠE na prestižních zahraničních univerzitách

Dokument je zprávou o průběhu rozvoje vědy a výzkumu za rok 2018 a zároveň obsahuje i rámcový nástin činností na NF VŠE pro rok 2019. Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu je každoročně zpracovávána fakultou především na základě interních dat, které poskytují jednotlivé katedry a pracoviště.

Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu NF VŠE navazuje na zprávy z let 2012–2018 a je tedy v obdobné struktuře a formátu nastaveném na počátku tohoto období:

- 1) Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti
- 2) Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE:
  - grantové a výzkumné projekty
  - významné konference
  - publikační činnost
- 3) Závěr

1. Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti

Věda a výzkum na NF VŠE v Praze se věnuje následujícím oblastem:

- ekonomie,
- hospodářská politika,
- hospodářské dějiny,
- regionální studia,
- filosofie,
- právní vědy.

Fakultní pracoviště napomáhají uplatnění výsledků vlastní badatelské práce, rozvíjejí vědeckou výchovu, popularizují vědu a její výsledky ve společnosti. Katedry vedle teoretické vědecké činnosti aplikují nové objevy a poznatky do praxe a vytvářejí předpoklady pro růst konkurenceschopnosti české ekonomiky. Poskytují expertizy státní správě a místním samosprávám. Hlavními partnery NF VŠE jsou i nadále vysoké školy, vědecké a výzkumné instituce, vývojová pracoviště podnikatelské sféry i instituce veřejné správy v ČR i v zahraničí. Vědeckou a výzkumnou činnost realizují katedry a další pracoviště. Koordinuje je děkan společně s proděkanem pro vědu.

Zaměření jednotlivých pracovišť:

Katedra ekonomie (KEKE) se jako každoročně zaměřila na praktické využívání ekonomické teorie či experimentální ekonomie v konkrétních oblastech ekonomické praxe (na trzích aktiv, v rámci formování očekávání ekonomických subjektů aj.). Pod zastřešením International Institute of Social and Economic Sciences (IIES) se podílela na pořádání mezinárodních konferencí se sborníkem zařazeným v databázi ERIH Plus. Někteří členové katedry intenzivně spolupracují s IIES na přípravě a publikaci International Journal of Economic Sciences, který je indexován v databázi Web of Science (WoS).

V průběhu měsíce září roku 2018 došlo ke spojení Katedry ekonomie (dále jen KEKE) a Katedry institucionální, experimentální a environmentální ekonomie (dále jen KIE), která se do té doby soustředila na výzkum zejména v oblastech Health Economics, energetické ekonomie, ekonomie kriminality, experimentální či behaviorální ekonomie. V gesci původní katedry KIE byla mimo jiné i organizace pravidelných semestrálních celofakultních odborných seminářů pro domácí i zahraniční výzkumníky (Research Seminar Series). Součástí KIE bylo i specializované pracoviště Laboratoř experimentální ekonomie (dále jen LEE), založené již v roce 2009, které poskytovalo nástroje pro provádění ekonomických experimentů nejen pro potřeby NF VŠE, ale i pro jiné VŠ.

Sloučením obou kateder zůstávají všechny výše uvedené činnosti KIE zachovány (včetně fungování LEE). „Nová“ Katedra ekonomie tak získala nebývalý potenciál stát se ještě více renomovaným tuzemským i zahraničním pracovištěm po pedagogické i vědecké stránce.

Katedra hospodářské a sociální politiky (KHP) zkoumá fiskální politiku a dluhové aspekty zemí EU v souvislosti s používanou hospodářskou politikou. Další výzkum se zaměřuje na základní tendence ve vývoji sociální politiky v letech 2000–2020 v ČR, EU a dalších vyspělých zemích. Výzkum se týkal současného vývoje evropské integrace, v rámci kterého katedra zpracovala projekt, týkající se hospodářsko-sociálního vývoje v zemích Evropské unie v uplynulých dvou dekádách s výhledem do budoucna. Výzkum se dále zaměřil na migrační krizi a na implementaci Průmyslu 4.0 v podmínkách ČR v období 2018–2028, pozornost je věnována i restitučním procesům v České republice.

Katedra hospodářských dějin (KHD) se i nadále v roce 2018 zaměřovala na výzkum hospodářských, politických a sociálních dějin Československa, respektive České republiky, střední a východní Evropy, Velké Británie a jejího impéria, Spojených států amerických, Latinské Ameriky, Dálného východu, Japonska a Číny a - obecně - na výzkum interkontinentálních (i vnitrokontinentálních) politických, ekonomických, sociálních a intelektuálních transferů včetně technologických a technických transferů zejména ve 20. století. Dále pak na problematiku evropské integrace, analýzu vybraných problémů z dějin dopravy, komunikace a cestování či dějin peněz a finančních a dalších ekonomických institucí. Rovněž zkoumá metodologii hospodářských, sociálních a politických dějin a dějiny mezinárodních vztahů. Ve výuce jsou postupně zohledňovány výsledky dosavadního bádání realizovaného v rámci katedry.

Katedra práva (KAPR) se v rámci své vědecko-výzkumné činnosti i nadále zaměřuje na oblast veřejné správy, kde zkoumá témata obecná (průřezová), jakož i aktuální specializovaná témata (zejména e-Government, spisovou službu, elektronizaci a modernizaci veřejné správy, důvěryhodnost a autenticitu elektronických dokumentů). V oblasti soukromoprávní zkoumá vybrané instituty soukromého práva a jejich ekonomické aspekty. Katedra dále plánuje rozšíření vědecko-výzkumné činnosti na oblast GDPR (ekonomických, právních a dalších aspektů GDPR) a na vybrané otázky právní regulace znalecké činnosti.

Katedra regionálních studií (KREG) se zabývá teorií i praxí týkající se především aktuálních problémů hospodaření a financování veřejné správy. Výzkum se zaměřuje na problematiku lokalizace na národní i regionální úrovni, konkurenceschopností regionů, či ekonomických a sociálních kontextů regionálního rozvoje. Otázky jsou řešeny v místním, regionálním, národním i mezinárodním rozměru. Souvisejí s mezinárodními integračními procesy, s multiplikačními efekty a vnitřními a vnějšími ekonomickými vazbami regionů a sídel z hlediska jejich vývojových možností. V současné době je pozornost soustředěna na dokončování přihlášky projektu GA ČR, který se bude zabývat vyhodnocováním regionálních politik EU v ČR.

Katedra filosofie se zaměřuje na rozvíjení teorie spontánního řádu a filosofických koncepcí etiky (včetně tzv. „Computer Ethics“), na aplikace ontologie v umělé inteligenci, na zpracování odkazů skotského osvícenství, též na reflexi filosofických aspektů estetiky a dějin umění a otázek filosofie společnosti, politiky a dějin včetně aktuální teorie kolapsů; výzkumná činnost pokrývá i oblast dějin filosofie, teorie vědy, filosofických základů matematiky a racionality veřejné volby; v souvislosti s výukou nového předmětu se věnuje hlubší pozornost filosofické problematice války. Katedra filosofie rovněž spravuje časopis E-LOGOS – Electronic Journal for Philosophy, který je uváděn v databázích RVVI, ERIH Plus, EconPapers, IDEAS RePEc atd.

Středisko regionálních a správních věd (SRSV) je výzkumnou platformou pro oblasti regionálního rozvoje, evropské integrace a veřejné správy. Středisko regionálních a správních věd se zaměřuje zejména na aplikovaný výzkum. Klíčovým tématem SRSV je problematika přímých zahraničních investic a investičních pobídek, dále se podílí na výzkumu souvisejícím s hodnocením dopadů investic. Výzkum regionálního a municipálního rozvoje je významně podporován ze soukromých zdrojů. Mezi specifická témata patří regionální geografie Balkánu.

Laboratoř experimentální ekonomie (LEE) tradičně umožňovala experimentální výzkum zainteresovaným výzkumníkům i studentům z ostatních fakult VŠE, FSV UK a CERGE-EI, Kromě toho umožňovala LEE výuku řady předmětů (AKM I, AKM II, Behavioral Finance a Stata), a spolupracovala na mezinárodní úrovni s Central European University v Budapešti a Max Planck Institute for Social Law and Social Policy v Mnichově. LEE dále otevřela svoje prostory při dni otevřených dveří NF VŠE, kde bylo provedeno s návštěvníky několik motivačních experimentů. Svou činností bude nadále podporovat aktivity Katedry ekonomie. Prostory laboratoře jsou nadále otevřeny také výzkumníkům jiných institucí.

2. Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE

Postupným zkvalitňováním a zintenzivňováním vědeckého a výzkumného procesu má být zvýšený počet publikovaných vědeckých monografií, impaktovaných resp. recenzovaných časopiseckých studií s vyšší účastí v mezinárodním vědeckém a výzkumném procesu, zejména vzhledem k implementaci Metodiky 17+. Sekundárně by se tyto činnosti potom měly projevit na zvýšení počtu profesorů, docentů ev. absolventů doktorského studia.

Vlastní hodnocení se soustředí na následující body:

- grantové a výzkumné projekty,
- významné konference,
- publikační činnost.

- **Grantové a výzkumné projekty – realizace 2018**

Jedním z významných nástrojů k dosažení dalšího rozvoje vědy a výzkumu je podávání výzkumných projektů do domácích i zahraničních grantových agentur. Od roku 2014 většina kateder pravidelně předkládá žádost o projekt u významné grantové organizace. V roce 2018 řešila NF VŠE šest grantů z GA ČR.

KEKE v roce 2018 získala tři projekty Interní grantové soutěže (IGS). Po spojení s KIE bylo na katedře řešeno pět projektů GA ČR. Zároveň byla i řešitelem grantu Nadačního fondu na podporu vědy Neuron - vytvoření Central European Historical Microdata Center při NF VŠE, řešitel Tomáš Cvrček, 2015-2018.

KHP získala celkem čtyři projekty v rámci IGS. KHP také participuje na řešení projektu GA ČR – „Nová finanční rizika v globálním prostředí nízkých úrokových sazeb“, 2017–2019, spoluřešitelka doc. Zamrazilová (hlavní řešitel FFÚ VŠE doc. Teplý).

KHD získala v roce 2018 dva granty v IGS.

KAPR získala v roce 2018 dva projekty IGS.

KREG byla hlavním řešitelem projektu GA ČR a spoluřešitelem projektu Horizon 2020 WP 2014/2015 “Europe as a Global Actor”, Societal Challenge 6: Europe in a changing world – inclusive, innovative and reflective societies, Call H2020-INT-1-2015: The cultural, scientific and social dimension of EU-LAC relations, duben 2016 – duben 2019. Katedra podala v roce 2018 žádost o projekt s širokou mezinárodní spoluprací do Višegrádského fondu Network on Entrepreneurship a momentálně se očekává finální rozhodnutí. Dále podala jeden úspěšný návrh na IGS.

KAFE participuje na řešení projektu GA ČR „Fokusovaná kategorizační síla webových ontologií“ (2018-2020), spoluřešitel dr. Vacura (hlavní řešitel FIS VŠE prof. Svátek)

V oblasti plnění grantových a výzkumných úkolů bylo za rok 2018 podáno sedm žádostí o GA ČR a NF VŠE zaznamenala významný úspěch, neboť z těchto žádostí koncem roku uspěly celkem tři.

- **Grantové a výzkumné projekty – plán 2019**

Předpokládá se, že v roce 2019 NF VŠE podá nejméně pět projektů GA ČR a jeden projekt TA ČR.

Další plánované aktivity:

KEKE bude i nadále řešit sedm projektů GA ČR a předloží šest návrhů do IGS.

KHP bude nadále spoluřešitelem projektu GA ČR, jehož hlavním řešitelem je FFÚ VŠE. KHP dále předloží celkem tři návrhy na IGS.

KHD předloží celkem pět návrhů na IGS.

KREG bude pokračovat v projektu Horizon 2020. Předpokládá se podání jednoho projektu IGS.

KAPR podá jeden návrh do IGS.

Velký počet členů NF VŠE je zapojen v dlouhodobém projektu OP VVV ESF, v jehož rámci aktivně participuje na aktualizaci a modernizaci studijních programů či školení různého zaměření.

Obecně lze konstatovat nižší zájem o aplikovaný výzkum, kdy na rok 2019 není plánován prozatím žádný. Rada požadavků ze strany veřejného sektoru je však předkládána operativně během roku a proto se obtížně plánuje.

- **Významné konference**

KEKE spolupřádala v roce 2018 tři zahraniční konference:

- 8th Economics & Finance Conference, The International Institute of Social and Economic Sciences, Velká Británie,
- 9th Economics & Finance Conference, The International Institute of Social and Economic Sciences, Itálie.
- 35th International Academic Conference, The International Institute of Social and Economic Sciences, Španělsko.

KHP uspořádala v listopadu významný mezinárodní workshop „Sociální politika 2018: hodnoty, vize, trendy“, nad kterým přijaly záštitu ministryně práce a sociálních věcí a předsedkyně Akademie věd ČR. Členové KHP se zúčastnili mnoha dalších konferencí.

KHD uspořádala konferenci Význam zbrojní výroby a zbrojení pro ekonomiky vybraných střeoevropských zemí ve 30. letech 20. století, na NF VŠE v Praze a realizovala šest konkrétních výjezdů na mezinárodní konference.

KAFE uspořádala konferenci na téma Současná filosofie vědy a realizovala tři vystoupení na konferencích v zahraničí.

KREG dále vysílala své členy na významná odborná setkání, zároveň zaslala podklady pro kandidaturu VŠE na pořádání výroční celoevropské mezinárodní konference organizace Regional Studies Association (RSA) na rok 2020.

Pozitivní skutečností je, že z porovnání konferenční činnosti mezi roky 2017 až 2018 je patrný nárůst aktivit, především v oblasti pořádání odborných setkání a pořádání konferencí se zahraničními partnery.

- **Publikační činnost**

V tomto bodě zprávy jsou evidovány pouze monografie a publikace v periodikách evidovaných v databázích WoS, Scopus a ERIH. Hlavním důvodem je skutečnost, že MŠMT v současnosti hodnotí vědecké činnosti vysokých škol a fakult především skrze tyto publikační aktivity.

Na rozdíl od předchozích bodů jsou publikace uváděny pouze souhrnnými čísly, protože podrobné údaje jsou každému k dispozici ve školní databázi. Stav databáze VŠE (PCVSE), ze které tato zpráva vychází, je k 24. 1. 2019, tj. ještě před ukončením zápisů publikačních aktivit za uplynulý rok, které je každoročně dáno koncem února.

KEKE společně s KIE má prozatím publikováno 17 článků s nenulovým impakt faktorem, 5 článků v databázi Scopus a jeden článek evidovaný v databázi ERIH. Za odborný impaktovaný článek získala dr. Paola Bertoli Cenu rektora VŠE. Zároveň se v soutěži Cena rektora za vědeckou publikační činnost studentů doktorského studia umístil se svým článkem i student Ing. Jan Macháč.

KHP publikovala tři monografie. Počet publikací v periodikách zařazených do databáze WoS je šest, ke kterým členové katedry přidali ještě jeden článek ve Scopusu a sedm článků z databáze ERIH. Za odbornou knihu získal v roce 2018 doc. Karel Zeman Cenu rektora VŠE.

KHD publikovala dvě monografie a zároveň tři články v databázi WoS a čtyři v ERIH.

KREG publikovala pět článků s impakt faktorem a jeden v ERIH.

Vedle pedagogických pracovníků úspěšně publikují také doktorandi.

Na úrovni vedení NF VŠE je také pozitivně hodnocena skutečnost, že stoupá podíl akademických pracovníků na kvalitních publikacích, především člancích v impaktovaných časopisech, což se ve výsledku také projevuje ve větším počtu habilitačních a profesorských řízení na NF VŠE v posledních letech.

3. Závěr

V podstatě všechny hodnocené aktivity kateder NF VŠE v současnosti měly zacílit na posílení vědecké, výzkumné a publikační činnosti na základě bodového hodnocení jejich výsledků tzv. RIV, které bylo rozhodujícím ukazatelem při posuzování vědecké a výzkumné činnosti vysokých škol v ČR. Klíčové je tedy množství vysoce hodnocených odborných knih a článků v periodikách WoS, Scopus ev. ERIH.

Z uváděných informací je zřejmé, že se NF VŠE adaptovala na dosud používané způsoby hodnocení vědecké a výzkumné činnosti se všemi klady i zápory, který tento způsob hodnocení vědy sebou nese. Je však nutné připravit se na nové hodnocení prostřednictvím Metodiky 17+.

Hlavním přínosem je rozšíření a především zkvalitnění publikační činnosti. Podle předběžných výsledků za rok 2018, lze předpokládat, že by si NF VŠE měla v oblasti publikací evidovaných ve WoS a v odborných knihách své velmi dobré postavení v rámci Vysoké školy ekonomické udržet.

Novým pozitivním prvkem v oblasti vědeckých aktivit je navyšování počtu konferencí a dalších odborných setkání pořádaných a spolupořádaných katedrami VŠE v posledním období.

Ve větší míře se rovněž daří zapojovat studenty zejména doktorského studia do vědecko-výzkumných týmů.

Ve stavu útlumu se však stále nachází aplikovaný výzkum, jehož výstupy jsou v rámci RIV ohodnocené méně nebo vůbec.

Na NF VŠE nadále podporují aktivity, které se dlouhodobě osvědčují. V souvislosti s novými připravovanými pravidly hodnocení vědecké a výzkumné činnosti (Metodika 17+) se počítá i se zaváděním některých nových prvků, které mají podpořit vědeckou a výzkumnou činnost vč. publikačních výstupů.

Mezi podporované činnosti může patřit:

- vznik specializovaných výzkumných týmů, které vykazují nadstandardní výsledky ve výzkumu a vývoji,
- podpora vzniku mezifakultních týmů,
- snižování přímé výuky pracovníků, kteří budou působit ve specializovaných výzkumných pracovištích,
- poskytování studijního volna pro přípravu na kvalifikační růst,
- poskytování příspěvků na pobyty v zahraničí přednostně pracovníkům, kteří připraví společné publikace se zahraničními autory v periodikách evidovaných v databázích WoS a Scopus,
- při proplácení účastnických poplatků a dopravy na významné mezinárodní konference kombinovat zdroje kateder (především institucionální podpory) se zdroji fakulty a školy,
- možnost nabídky pracovních úvazků nejlepším absolventům doktorského studia pro jejich další působení na NF VŠE,
- nominování kandidátů do post doktorandských kurzů i v následujících obdobích,
- publikování nejlepších prací studentů, především prací úspěšných v Soutěži o cenu děkana (SOCD) či ESOP, ale také dalších studií vzniklých z kvalifikačních prací, případně i se spoluautorstvím pedagogů.

Hodnocení vědecké a publikační činnosti vysokých škol (tzv. Metodika 17+) pro další období je ve fázi implementace, kdy nejsou jednoznačně známy hlavní faktory hodnocení ani jejich váhy do budoucna. Proto mezi hlavní cíle rozvoje vědy a výzkumu na NF VŠE stále zůstává publikování významných vědeckých prací (především odborných knih a článků v časopisech z databáze WoS), získávání významných grantů a projektů, zvyšování vědecké kvalifikace zaměstnanců NF VŠE prostřednictvím habilitačního a profesorského řízení, ale také zvýšení zainteresovanosti vyučujících na publikační činnosti v zahraničních časopisech, které jsou zahrnuty při použitém ukazateli AIS zejména v prvním a druhém kvartilu. Nově se pozornost zaměřuje také na pořádání konferencí se zahraničními partnery.